

OKRESNÁ PROKURATÚRA NITRA
Damborského 1, 949 99 Nitra 1

Číslo: 3 Pv 8/17/4403-13
EEČ: 2-32-149-2017

Nitra 12.10.2017

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: poškodzovanie a znehodnocovanie kultúrnej pamiatky podľa § 248a odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: poškodzovanie a znehodnocovanie kultúrnej pamiatky podľa § 248a odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 01.01.2017 v čase približne o 3:30 hod. vošiel cez neuzamknutý predný vchod do budovy nachádzajúcej sa na ulici Samova číslo 4 v meste XXXXX, ktorá je súčasťou národnej kultúrnej pamiatky "Kláštor františkánov" evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 1497/1-2, na prízemí si sadol na stoličku a počúval hudbu na svojom telefóne, popritom si tu zapálil cigaretu, ktorú neskôr zahodil na zem bez toho, aby ju zahasil a následne z budovy odišiel, pričom po chvíľke sa vrátil k budove, avšak táto už horela, čím poškodením vonkajšej fasády, vstupnej chodby, skladových priestorov a medzichodby budovy spôsobil poškodenej Diecéznej charite XXXXX so sídlom Samova 4, XXXXX škodu vo výške 18.061,28 Eur

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nitre, odboru

kriminálnej polície sp. zn. ORP-1/1-VYS-NR-2017 zo dňa 01.01.2017 bolo podľa § 199 odsek 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre prečin poškodzovania a znehodnocovania kultúrnej pamiatky podľa § 248a odsek 1 Trestného zákona. Následne vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Nitre, odboru kriminálnej polície uznesením sp. zn. ORP-1/1-VYS-NR-2017 zo dňa 03.03.2017 podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX pre prečin poškodzovania a znehodnocovania kultúrnej pamiatky podľa § 248a odsek 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti uznesenia.

V priebehu prípravného konania boli vypočutí obvinený XXXXX, zástupcovia poškodených subjektov a to XXXXX- štatutár Diecéznej charity XXXXX, XXXXX- štatutár občianskeho združenia Pokoj a dobro- pomoc utečencom, XXXXX- štatutár Rehole menších bratov- Františkánov, svedkovia XXXXX, XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX a do vyšetrovacieho spisu boli zabezpečené potrebné listinné dôkazy.

Obvinený XXXXX vo výsluchu obvineného dňa 28.03.2017 uviedol, že súhlasí so skutočnosťami uvedenými v uznesení o vznesení obvinenia. Vo svojej výpovedi ďalej uviedol, že dňa 31.12.2016 v čase približne o 22:00 hod. odišiel z azylového domu na Štúrovej ulici 56 v XXXXX, nakoľko chcel osláviť Silvester niekde vonku a nie v azylovom dome. Odtiaľ išiel pešo pri divadlo, kde sa zdržal cca 45 minút. Na námestí bol po celú dobu sám a potom sa rozhodol, že by chcel vidieť ohňostroj z nitrianskeho hradu. Vzhľadom k tomu sa presunul smerom na hrad a ako prechádzal popri charite nachádzajúcej sa na Samovej ulici č. 4, tak vyskúšal, či sú otvorené vchodové dvere, nakoľko mu bola zima a chcel sa trocha zohriať, pokiaľ nezačne ohňostroj. Vchodové dvere zo Samovej ulice otvorené, vošiel na nádvorie a vyskúšal, či nebudú otvorené aj presklené dvere na charite. Tieto dvere boli otvorené, vošiel dnu. Do charity prišiel približne okolo 23:00 hod. a zotrval tam až do cca 23:30 hod. Potom sa presunul cez predný vchod, ktorým aj vošiel, smerom na hrad konkrétne na námestie, kde som išiel pozrieť ohňostroj. Potom sa rozhodol, že si pôjde oddýchnuť naspäť na tú charitu na hrad, nakoľko bol unavený a bola mu zima. Do charity na hrade so mohol prísť približne o 01:00 hod. dňa 01.01.2017 rovnakým spôsobom ako predtým. Sadol si na stoličku, ktorá sa nachádzala vo vnútri budovy na chodbe. Tu sedel a počúval hudbu na jeho telefóne asi do 03:30 hod., kedy si vo vnútri zapálil cigaretu. Na zemi kde sedel boli rôzne veci knižky, oblečenie, vrecia s rôznymi vecami. Takmer celú cigaretu vyfajčil, ale už ju nechcel, tak ju hodil na zem blízko tých vecí resp. vriec, šiat a papierov čo tam boli, pričom ju neuhasil. Následne chcel ísť na vlakovú stanicu, lebo túto otvárali o 04:00 hod.. Zobral si teda bicykel, čo tam bol opretý a išiel so smerom dole von z hradu. Ako išiel smerom dole, tak som si uvedomil, že nezahasil cigaretu a preto sa rozhodol, že sa tam vráti a skontroluje, či nehorí niečo resp. či je všetko v poriadku. Vstupné dvere do tej charity nechal pootvorené a ako sa vrátil, tak cez ne už videl cez nádvorie dym a aj oheň v mieste, kde predtým sedel na tej stoličke, presklené dvere boli popraskané, sklo a oheň bol do výšky tých dverí. Zostal v šoku, taktiež videl, že sa na poschodí svieti, išiel sa prejsť von po Samovej ulici, ale znova sa po chvíľke vrátil pozrieť cez tie vstupné dvere čo sa deje, toto spravil možno 3 krát a rozmýšľal, čo má robiť. Nesnažil sa uhasiť oheň, nakoľko videl, že je už veľmi veľký. Potom nakoniec zavolať mobilom na linku 112 a oznámil požiar. Na záver uviedol, že ho mrzí, čo sa stalo, nechcel nič podpáliť a ani nikomu ublížiť, konal nezodpovedne a je mu to ľúto.

Z výsluchu štatutára poškodeného občianskeho združenia Pokoj a dobro-pomoc utečencom XXXXX vykonaného dňa 04.04.2017 vyplýva, že občianske združenie má od Diecéznej charity XXXXX na adrese Samova 4, XXXXX prenajatú časť priestorov a to sklad na prízemí (kde horelo), horné poschodie (kde je ubytovaná iracká rodina), kanceláriu združenia majú však v inom trakte. Takže v časti, kde horelo, majú prenajatý sklad na prízemí a chodbu na prvom poschodí k ubytovacím zariadeniam. K tomuto traktu má prístup viac organizácií, ktoré sídlia na uvedenej adrese. Do areálu je prístup z ulice Samova ako aj z ulice Palánok. Tieto vstupy sa uzamykajú. Čo sa týka požiaru, tak o tomto bol upovedomený misijnou sestrou XXXXX, telefonicky. Zhorel im sklad s darovanými vecami, elektrospotrebičmi, kočíkmi, spacákmi, posteľe, nábytok. Škodu vyčíslujú na 450,00 Eur, avšak túto si nežiadajú uhradiť a neuplatňujú si ju. Ku škode na zariadení a budove sa mal vyjadriť zástupca diecézy pán XXXXX.

Z výsluchu štatutára poškodenej Diecéznej charity XXXXX XXXXX vykonaného dňa 05.04.2017 vyplýva, že je správcom objektu na Samovej 4, XXXXX, OZ Pokoj a dobro má od nich prenajaté priestory, v ktorých horelo a to prízemie a prvé poschodie, kde sú momentálne ubytovaní utečenci z Iraku a to jedna rodina. Vlastníkom budovy je rehoľa Menších bratov františkánov so sídlom v Bratislave, ale ich organizácia má tieto priestory ich bývalého kláštora prenajaté na 40 rokov s tým, že v tomto období sú správcom a majú užívacie práva. O samotnom skutku sa dozvedel od sestry Kardošovej, prišiel na miesto, kde zistil, že bolo poškodené prízemie južného traktu kláštora, teda priestory v nájme OZ Pokoj a dobro a to tak, že vzniknutým požiarom boli poškodené okenné rámy so sklenenými výplňami, omietky, opadané až na tehlu, inžinierske siete v uvedenej časti objektu. Z inventáru neviem, čo bolo zničené, bol som upovedomený, že vyčíslenie mám následne doložiť. Predbežne odhaduje škodu na cca 30.000,- Eur. Presné vyčíslenie doložia do skončenia vyšetrovania. Škodu si žiadajú v plnom rozsahu uhradiť, pokiaľ nebude uhradená z poistného. Objekt je poistený v poisťovni Kooperatíva.

Z výsluchu štatutára poškodenej Rehole menších bratov- XXXXX XXXXX vykonaného dňa 13.06.2017 vyplýva, že nehnuteľnosť, v ktorej vznikol požiar, je pamiatkovou rezerváciou a budovu má prenajatú XXXXX na 50 rokov od roku 1992. Ku skutku a k výške škody sa nevie vyjadriť, rehoľa si neuplatňuje žiadnu škodu z dôvodu, že diecézna charita znáša všetky dôsledky škody a zároveň povinnosť budovu opraviť, pričom tieto skutočnosti vyplývajú z nájmovej zmluvy.

Z písomného oznámenia poisťovne KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. zo dňa 11.05.2016 je zrejmé, že poškodenej Diecéznej charite XXXXX, ktorá je ich poistencom, bolo vyplatené poistné plnenie vo výške 3.500,00 Eur, pričom predbežne odhadovaná výška škody je celkovo 15.000,00 Eur.

Z výsluchu svedkyne XXXXX vykonaného dňa 03.04.2017 vyplýva, že je rehoľnou sestrou rehole Misijné sestry kráľovnej apoštolov a pracuje ako sociálna pracovníčka pre Charitu XXXXX, na starosti mám irackých azylantov, ktorí bývajú na Samovej 6 v XXXXX v diecéznych priestoroch. V uvedenom charitnom dome momentálne býva jedna rodina menom XXXXX a má 6 členov. Uvedený charitný dom je oplotený murovaným plotom s dvomi vchodmi- jeden so Samovej a druhý z Palánku, sú to plné dvere, nepriehľadné., tieto sa uzamykajú, kľúče od týchto vchodov má okrem rodiny tam ubytovanej kde kto, počínajúc zamestnancami charity,

detského domova, ktorý tam tiež sídli, ale momentálne sa v tomto nik nenachádza, občianske združenie Pokoj a dobro, ktoré sa stará tiež o týchto utečencov. Čo sa týka požiaru, tak jej v čase o 4:04 hod. volal p. XXXXX, on je iracký leader týchto utečencov s tým, že jej oznámil, že mu volali z tej rodiny, čo sú na Samovej, že cítia dym a počujú praskanie skla a majú podozrenie, že dolu na prízemí horí sklad, táto rodina vie len to, že dolu na prízemí je sklad, oni sú ubytovaní na poschodí. Ona volala 112 a odtiaľ ju prepojili na hasičov, následne so išla na miesto, mohlo byť 5:15 -5:20 hod., už bolo všetko uhasené a hasiči ju volali, aby prebrala miesto. Cez okno hovorila s rodinou XXXXX, že sú v poriadku, na miesto prišiel a p. XXXXX a prostredníctvom neho sa od rodiny dozvedela, že hlavný vchod naposledy použil XXXXX asi okolo 19:00 hod, ktorý tvrdil, že on hlavnú bránu zamkol, ale vchod do budovy z nádvorcia už nezamkol, odložil si v chodbe bicykel a išiel domov, tento chlapec potom hovoril, že mu chýba bicykel. Potom mal asi o 02:30 hod. prísť XXXXX ten ale išiel od Palánku a ten mal tiež zamknúť a to jej aj hasiči potvrdili, že tieto dvere boli uzamknuté.

Z výsluchu svedkov XXXXX XXXXX XXXXX a XXXXX XXXXX XXXXX nevyplývali žiadne podstatné skutočnosti.

Z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že bola zabezpečená správa z Krajského pamiatkového úradu XXXXX, z ktorej vyplýva, že nehnuteľnosť na Samovej ulici č. 4 v XXXXX, parc. č. 87 katastrálne územie XXXXX, je súčasťou (pamiatkovým objektom) národnej kultúrnej pamiatky, „ Kláštor františkánov" evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 1497/1-2. Ako pamiatkový objekt s názvom „ Konvent františkánov" je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 1497/1. Kláštor františkánov bol za národnú kultúrnu pamiatku vyhlásený dňa 02.10.1981.

Do spisového materiálu bol ďalej zabezpečený z Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Nitre odborný posudok, z ktorého vyplýva, že požiar vznikol v priestoroch chodby za vstupnými dverami do budovy, kde bola umiestnená posteľ so zvyškami stavebného materiálu a krabice s vecami. V priestore sa po ľavej strane od krabíc nachádzala posteľ so zvyškami stavebného materiálu. Pri požiaru vzniklo k poškodeniu stavebných požiaro-deliacich konštrukcií stavby, kde došlo k poškodeniu obvodovej steny a sklenených výplní v obvodových stenách. Ako príčina vzniku požiaru sú v odbornom posudku uvedené dve verzie príčiny vzniku požiaru a to A) úmyselné zapálenie neznámou osobou a B) nedbalostné konanie- fajčenie. Na základe vyhodnotenia výsledkov statickej a dynamickej obhliadky požiariska je príčina predmetného požiaru nezistená.

Ďalším preskúmaním predloženého vyšetrovacieho spisu bolo zistené, že bola vykonaná zápisnica o previerke výpovede na mieste s obvineným, kde dňa 05.01.2017 o 17:20 hod bola potvrdená výpoveď svedka XXXXX zo dňa 05.01.2017 a bola vyhotovená fotodokumentácia. Taktiež bolo vykonané šetrenie a následne aj prehliadnuté kamerové záznamy a to pracovníkmi OKP OR PZ XXXXX, kde bolo zistené, že na uvedených kamerových záznamoch je viditeľné, že sa jednalo o tú istú osobu, ktorá bola oblečená celá v čiernom a s ruksakom na chrbte s bielou kapucňou na hlave. Táto osoba bola po príchode hliadky PZ na mieste stotožnená, kde sa jednalo o osobu mužského pohlavia XXXXX. Kamery snímali objekt pred objektom požiaru.

Súčasťou spisového materiálu je aj znalecký posudok č. 450/2017 znaleckej organizácie JHS s.r.o. z odboru stavebníctvo, odhad hodnoty nehnuteľnosti, z ktorého vyplýva, že rozsah stavebných prác a dodávok na účelne vynaložené náklady na odstránenie poškodených častí a uvedenie do pôvodného stavu budovy pred poškodením, t.j. celková hodnota poškodenia budovy bola vyčíslená v sume 18.061,28 Eur.

Prečinu poškodzovania a znehodnocovania kultúrnej pamiatky podľa § 248a odsek 1 Trestného zákona sa dopustí ten, kto, čo aj z nedbanlivosti, poškodí, znehodnotí, alebo zničí nehnuteľnú vec, ktorá je kultúrnou pamiatkou, alebo zmarí konanie o vyhlásenie nehnuteľnej veci za kultúrnu pamiatku a spôsobí tak značnú škodu.

V zmysle § 125 odsek 1 Trestného zákona sa značnou škodou rozumie suma dosahujúca najmenej 100-násobok sumy 266 Eur.

Podľa § 126 odsek 1 Trestného zákona pri určení výšky škody sa vychádza z ceny, za ktorú sa vec, ktorá bola predmetom útoku, v čase a v mieste činu obvykle predáva. Ak výšku škody nemožno takto zistiť, vychádza sa z účelne vynaložených nákladov na obstaranie rovnakej alebo obdobnej veci alebo na uvedenie veci do predošlého stavu.

Objektom tohto trestného činu je kultúrne dedičstvo národa. Predmetom ochrany prostredníctvom tohto ustanovenia je nehnuteľná kultúrna pamiatka, ktorá v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov požíva osobitnú ochranu ako kultúrna pamiatka. Ochrana podľa tohto ustanovenia požívajú aj veci, o ktorých sa začalo konanie o vyhlásenie za kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny. Vzhľadom na takto všeobecne vymedzený predmet ochrany (nehnuteľná kultúrna pamiatka) nezáleží na type vlastníctva.

Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v poškodení, znehodnotení alebo zničení nehnuteľnej veci, ktorá je kultúrnou pamiatkou, alebo zmarením konania o vyhlásenie nehnuteľnej veci za kultúrnu pamiatku.

Poškodením sa rozumie zníženie hodnoty veci natrvalo alebo dočasne v takej miere, že poškodená časť majetku nie je naďalej schopná plniť niektoré svoje funkcie. Zničením časti majetku znamená zlikvidovanie jeho vlastnej hmotnej podstaty (napríklad spálenie, rozbitie, zbúranie).

Trestná zodpovednosť podľa tohto ustanovenia je viazaná na spôsobenie značnej škody.

Tento trestný čin môže byť spáchaný, pokiaľ ide o subjektívnu stránku, úmyselne aj z nedbanlivosti.

S poukazom na všetky vyššie zabezpečené dôkazy ako aj ďalšie, založené vo vyšetrovacom spise, je zrejmé, že obvinený XXXXX svojim konaním obsiahnutým v uznesení vyšetrovateľa o vznesení obvinenia nenaplnil všetky pojmové znaky skutkovej podstaty prečinu poškodzovania a znehodnocovania kultúrnej pamiatky podľa § 248a odsek 1 Trestného zákona po stránke objektívnej.

V konaní obvineného XXXXX absentuje objektívna stránka vzhľadávaného prečinu, t.j. následok - spôsobenie škody. Ako vyplýva zo znaleckého posudku znaleckej organizácie JHS s.r.o. z odboru stavebníctvo, odhad hodnoty

nehnutelnosti zabezpečeného po vznesení obvinenia, celková hodnota poškodenia budovy bola vyčíslená v sume 18.061,28 Eur, teda nedosahujúca značnú škodu. Kým pred vznesením obvinenia bola celková škoda určená len v zmysle uplatneného nároku poškodenej organizácie, čiže nebola žiadnym hodnoverným spôsobom ustálená, tak po vznesení obvinenia bola výška škody ustálená prostredníctvom vyjadrenia znaleckej organizácie.

S poukazom na uvedené, v konaní obvineného XXXXX absentuje subjektívna stránka vyšetrovaného prečinu poškodzovania a znehodnocovania kultúrnej pamiatky podľa § 248a odsek 1 Trestného zákona.

Pokiaľ ide o možné vyhodnotenie skutku ako priestupku uvádzam nasledovné.

Priestupku proti majetku podľa § 50 odsek 1 zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov sa dopustí ten, kto úmyselne spôsobí škodu na cudzom majetku krádežou, spreneverou, podvodom alebo zničením alebo poškodením veci z takého majetku, alebo sa o takéto konanie pokúsi.

Na postihovanie všetkých konaní podľa tohto ustanovenia vyžaduje zákon o priestupkoch úmyselné zavinenie.

S poukazom na vykonané dokazovanie, ako aj okolnosti prípadu konštatujem, že sa vo veci nejedná ani o podozrenie z vyššie uvedeného priestupku, nakoľko po stránke subjektívnej chýba v konaní obvineného úmysel (aj nepriamy) zničiť alebo poškodiť cudziu vec, t.j. Kláštor františkánov, pričom samotný priebeh nezodpovedného správania sa obvineného spočíval v nezahasení ohorku cigarety a jeho odhodnenia k horľavému materiálu, vrátane osobných pomerov obvineného (bezdomovec) a v čase skutku panujúcich klimatických podmienok (zimné ročné obdobie- Silvester), nezakladá dôvodnosť prejednávania veci ako priestupku.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

S poukazom na všetky uvedené skutočnosti bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Týmto uznesením nie sú dotknuté práva poškodeného na náhradu škody, ktoré si môže uplatniť v civilnom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Zsolt Száraz
prokurátor